

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Освітньо-наукова програма
Психологія
треть (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність 053 Психологія

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Харківського національного університету

імені В.Н. Каразіна

“*Л.Г. Шрабев*” 2024 року, протокол № *10*

Введено в дію 2024/2025н.р.

наказом від *Л.Г. Шрабев* 2024 р.

протокол № *0114-1/148*

Проректор з науково-педагогічної роботи

Олександр ГОЛОВКО
Олександр ГОЛОВКО

Харків 2024 р.

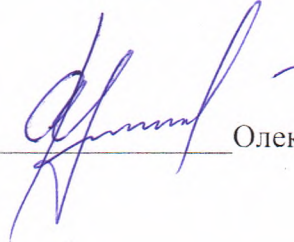
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми “Психологія”

Освітньо-наукову програму розглянуто та схвалено на:

Науково-методичній раді Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
протокол № 8 від « 24 » травня 2024 р.

Голова науково-методичної ради,

проректор з науково-педагогічної роботи

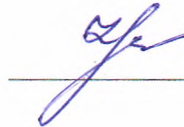

Олександр ГОЛОВКО

Вченій раді факультету психології:

протокол №3 від «28» березня 2024 р.

Голова вченої ради факультету психології

(Надія КРЕЙДУН)

Науково-методичній комісії факультету психології

протокол №4 від «27» березня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії факультету психології

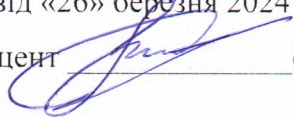

(Юлія Гімаєва)

Кафедрі загальної психології:

протокол № 6 від «26» березня 2024 р.

д.психол.н., доцент

(Валерій ОЛЕФІР)

Кафедрі прикладної психології:

протокол №6 від «26» березня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри, к.психол.н.

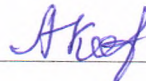

(Олена ГУЛЯЄВА)

Кафедрі психологічного консультування та психотерапії:

протокол №7 від «25» березня 2024 р.

Завідувач кафедри, д.психол.н., професор

(Олександр КОЧАРЯН)

ПРЕАМБУЛА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади	Науковий ступінь, вчене звання
Керівник робочої групи – гарант освітньої програми Ірина КРЯЖ	професорка ЗВО кафедри прикладної психології ХНУ імені В.Н.Каразіна	д.психол.н., доцент
Члени робочої групи		
Олександр КОЧАРЯН	завідувач кафедри психологічного консультування та психотерапії ХНУ імені В.Н.Каразіна	д.психол.н., професор
Надія КРЕЙДУН	декан факультету психології ХНУ імені В.Н.Каразіна	к.психол.н., доцент
Віктор ПЛОХИХ	професор ЗВО кафедри загальної психології ХНУ імені В.Н.Каразіна	д.психол.н., професор
Ганна ПАВЛЕНКО	доцентка ЗВО кафедри прикладної психології	доктор філософії
Катерина АККАЯ	аспірантка 4 курсу навчання	

До проектування освітньої програми долучені:

Представники здобувачів вищої освіти: Олена РОНЖЕС (аспірантка 3 курсу навчання), Вікторія ХОЛМАНОВА (аспірантка 2 курсу навчання)

Представники роботодавців: Юрій ГУЛИЙ (к.психол.н., доц., завідувач кафедри психології Національного аерокосмічного університету імені М. Є. Жуковського «ХАІ»), Наталя ГРАНКІНА-САЗОНОВА (к.психол.н., Харківський інститут гештальт-терапії).

При розробці проекту Програми враховані вимоги:

- 1) Стандарту вищої освіти за третій (освітньо-науковий) рівень, галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 646;
- 2) Закону України «Про вищу освіту». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
- 3) Закону України «Про освіту». – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
- 4) Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого Постановою Кабінету Міністрів від 12.01.2022 р. № 44.

- 5) Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів від 23.03.2016 р. № 261.
- 6) Положення про порядок підготовки фахівців ступенів доктора філософії та доктора наук в аспірантурі та докторантурі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, затвердженого Вченою радою ХНУ імені В.Н.Каразіна, протокол № 8 від 27 серпня 2019 року.
- 7) Рекомендації професійної асоціації: Етичний кодекс психолога Національної психологічної асоціації https://www.npa-ua.org/_files/ugd/86d9b8_91576161f5464bc2a8b1fa49dc327fd4.pdf
- 8) Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна, затвердженого Вченою радою ХНУ імені В.Н.Каразіна, протокол № 7 від 11 квітня 2022 року https://karazin.ua/storage/documents/579_IMPclAn1N5R9wxFXXq1BEFDqX.pdf

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- 1) Іван ДАНІЛЮК, доктор психологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, декан факультету психології Київського національного університету імені Тараса Шевченка
- 2) Наталія КРИВОКОНЬ, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психології та педагогіки Національної академії Національної гвардії України

1. Профіль освітньої програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна Факультет психології
Офіційна назва програми	Психологія Psychology
Ступінь вищої освіти	Ступінь вищої освіти: <u>доктор філософії</u>
Кваліфікація, що присвоюється	Освітня кваліфікація: <u>доктор філософії з психології</u> Ступінь вищої освіти – «Доктор філософії» Спеціальність – 053 «Психологія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 43 кредити ЄКТС освітньої складової, термін навчання за освітньою програмою 4 роки
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Україна, сертифікат № 590 від 10.09.2020, строк дії до 01.07.2026
Передумови	Наявність освітнього ступеня “магістр” або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, підтверджена документом державного зразка. Відбір осіб, що бажають навчатися за програмою, здійснюється за результатами: – вступного іспиту із спеціальності; – вступного іспиту з іноземної мови; – презентації дослідницької пропозиції.
Форма навчання	Денна / заочна
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://psychology.univer.kharkov.ua/aspirantura.html https://start.karazin.ua/programs/8/11/053/42
2 - Мета освітньої програми	
Мета програми	Підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців в галузі психології, здатних розв'язувати комплексні проблеми з психології, що відповідають викликам сьогодення, здійснювати науково-дослідницьку, науково-організаційну та практичну (консультативну, експертну, посередницьку тощо) діяльність в галузі психології, а також науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти на засадах академічної доброчесності, інноваційності, академічного лідерства.
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 – Психологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова, академічна орієнтація; програма спрямована на формування інтегральних, загальних та фахових компетентностей, що забезпечують конкурентоспроможність психолога-дослідника та викладача ЗВО.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Наукові дослідження в галузі 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія. Ключові слова: психологічне дослідження, методологія, наукові концепції та моделі, позитивне функціонування особистості та спільнот, психологічні ресурси, комунікаційні та інформаційні технології.
Особливості програми	Акцентується підготовка висококваліфікованих науковців, здатних здійснювати емпіричну верифікацію психологічних теоретичних моделей через використання сучасних потужних

	<p>технологій статистичного аналізу багатомірних даних в області поведінкових наук, зокрема структурного моделювання, а також використання якісних методів.</p> <p>Програма націлена на завдання підтримки позитивного функціонування особистості та спільнот в критичних умовах життя.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Працевлаштування на посадах наукових і науково-педагогічних працівників у наукових установах і закладах вищої освіти, працівників найвищої кваліфікації у дослідницьких установах і організаціях, наукових консультантів в органах влади, установах та організаціях, а саме - у наукових установах та закладах, підпорядкованих НАН та НАПН України, закладах вищої освіти різних типів та форм власності, закладах підвищення кваліфікації та післядипломної освіти, підприємствах, органах державної влади та управління, медичних закладах, державних та приватних психологічних службах та центрах психосоціальної реабілітації тощо.</p>
Подальше навчання	<p>Здобування наукового ступеня доктора наук, участь у постдокторських програмах, підвищення кваліфікації.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Компетентнісний підхід, студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання: проблемні лекції, практичні заняття із аналізом та розв'язанням проблемних ситуацій, зокрема, з використанням кейс-методів, організація наукової рефлексії, дискусії; проектна діяльність, спрямована на розвиток навичок дослідницької діяльності; самонавчання, консультації з викладачами; проходження асистентської педагогічної практики; виконання індивідуальних науково-дослідних завдань; участь у факультетському аспірантському симпозиумі та фахових семінарах; підготовка публікацій у наукових фахових виданнях та виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних.</p>
Оцінювання	<p>Система оцінювання освітньої складової передбачає оцінювання в балах з дисциплін певних видів роботи за визначеними критеріями. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль у формі заліків та екзаменів. Поточний контроль передбачає оцінювання рівня знань, умінь і навичок аспірантів, що виявляються в ході навчального процесу шляхом проведення усного опитування, тестування, письмового експрес-контролю, оцінювання завдань для самостійної роботи, таких як написання наукових есе, розробки проектів, обробки даних психологічних досліджень, підготовки дайджестів, презентацій тощо.</p> <p>Система оцінювання асистентської педагогічної практики передбачає оцінювання якості виконання завдань практики, що враховує рівень теоретичної та методичної підготовки, оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до студентів, автономність, оформлення документації та своєчасність її подання. Підсумкова атестація за практичною частиною здійснюється через захист звіту на засіданні кафедри, за якою закріплений здобувач.</p> <p>Поточне оцінювання наукової складової відбувається у вигляді щорічного оцінювання аспіранта за результатами виконання індивідуального плану (річний звіт, копії публікацій, звіт про виконання освітньої складової освітньо-наукової програми).</p> <p>Атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту дисертаційної роботи. Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, а також відгуки опонентів</p>

	оприлюднюються на офіційних веб-сайтах відповідних вищих навчальних закладів (наукових установ) відповідно до законодавства.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності	<p><i>Компетентності визначені стандартом вищої освіти:</i></p> <p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p><i>Компетентності визначені університетом:</i></p> <p>ЗК5. Здатність працювати автономно.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p><i>Компетентності визначені стандартом вищої освіти:</i></p> <p>СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК3. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним. СК6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності. СК7. Уміння толерувати невизначеність і доводити унікальність власного наукового пошуку в умовах інформаційного / цифрового суспільства.</p> <p><i>Компетентності визначені університетом:</i></p> <p>СК8. Здатність аналізувати, всебічно оцінювати, адаптувати, вдосконалювати та розробляти методи наукового дослідження у галузі психології. СК9. Здатність розробляти теоретичні моделі, що описують процеси особистісних змін, та здійснювати їхню емпіричну верифікацію через розробку та реалізацію релевантного дослідницького дизайну з подальшим використанням сучасних потужних технологій статистичного аналізу багатомірних даних в області поведінкових наук, зокрема структурного моделювання.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати	<i>Програмні результати навчання визначені стандартом вищої</i>

<p>навчання</p>	<p><i>освіти:</i></p> <p>PH1. Мати передові концептуальні та методологічні знання щодо обраної для дослідження проблеми у сфері психології / на межі предметних галузей, а також дослідницькі уміння, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з психології.</p> <p>PH2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.</p> <p>PH3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.</p> <p>PH4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики.</p> <p>PH5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність.</p> <p>PH6. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок.</p> <p>PH7. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти у сфері психології, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми психології з урахуванням соціальних, економічних, етичних і правових аспектів.</p> <p>PH8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності.</p> <p>PH9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій.</p> <p>PH10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.</p> <p><i>Програмні результати навчання визначені університетом:</i></p> <p>PH11. Самостійно проводити адаптацію існуючих, а за необхідністю – здійснювати розробку нових вимірювальних інструментів психологічного дослідження, проводити їх психометричну перевірку.</p> <p>PH12. Розробляти концептуальні моделі, що розкривають особистісну динаміку та можуть бути використані для розробки програм психологічної підтримки оптимального функціонування особистості в критичних умовах життя, проводити їхню емпіричну верифікацію засобами моделювання структурними рівняннями з врахуванням розміру ефекту.</p>
<p>8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Викладання дисциплін на 100% забезпечується викладачами з високою науковою кваліфікацією, значним досвідом науково-педагогічної та управлінської діяльності у вищій школі, з них 6 – докторів наук / професорів, 2 – кандидатів наук.</p>
<p>Специфічні характеристики матеріально-технічного</p>	<p>Викладання здійснюється з використанням сучасних комп'ютерних технологій, засобів мультимедійного і професійного</p>

забезпечення	навчання, що забезпечують проведення різних видів практичної, дисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти.
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Здобувачі отримують доступ до інформаційних ресурсів для самонавчання, планування і організації наукових досліджень з використанням інформаційних технологій, електронних ресурсів ЦНБ ХНУ імені В.Н.Каразіна, безкоштовний доступ до Scopus, WoS тощо. Використання авторських розробок професорсько-викладацького складу та навчально-методичного забезпечення дисциплін на платформі Moodle.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі чинних угод між ХНУ імені В. Н. Каразіна та іншими ЗВО, навчально-науковими, науковими установами.
Міжнародна кредитна мобільність	Здобувачі в ході навчання можуть проходити стажування та брати участь у міжнародних проектах за програмами академічного обміну (Erasmus Mundus). Результати навчання, отримані в неформальній освіті (зокрема, онлайн-курси Coursera), визнаються відповідно до «Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в ХНУ імені В.Н. Каразіна».
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На підставах, визначених чинним законодавством України.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
ОЗ 1	Філософські засади та методологія наукових досліджень	5	залік
ОЗ 2	Іноземна мова для аспірантів	10	залік; екзамен
ОЗ 3	Підготовка наукових публікацій та презентація результатів наукових досліджень	4	залік
II. Цикл професійної підготовки			
ОП 4	Дизайн та планування наукового дослідження з психології	4	екзамен
ОП 5	Основи моделювання структурними рівняннями в психології	4	екзамен
ОП 6	Асистентська педагогічна практика	5	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		32	
Вибіркові компоненти ОП			
I. Цикл загальної підготовки			
Обирається 1 дисципліна за каталогом фахових вибіркових дисциплін факультету загальним обсягом 3 ЄКТС			
ВЗ 1.1	Лідерство в освіті	3	залік
ВЗ 1.2	Психологія наукової творчості	3	залік
ВЗ 1.3	Педагогічні технології в вищій освіті	3	залік
ВЗ 1.4	Цифрові засоби навчання	3	залік
Загальний обсяг вибіркових компонент циклу загальної підготовки		3	
II. Цикл професійної підготовки			
Обираються 2 дисципліни за каталогом фахових вибіркових дисциплін факультету			

загальним обсягом 8 ЄКТС			
ВП 2.1	Якісні методи в психології	4	залік
ВП 2.2	Актуальні проблеми статевої ролі психології та психосексуальності	4	залік
ВП 2.3	Психологія екозбереження	4	залік
ВП 2.4	Ресурсний підхід та саморегуляція стресу	4	залік
ВП 2.5	Психологія гострих і посттравматичних стресових розладів	4	залік
ВП 2.6	Феноменологія психологічного благополуччя	4	залік
ВП 2.7	Актуальні проблеми психосоматики	4	залік
ВП 2.8	Психологія миру	4	залік
ВП 2.9	Крос-культурна психологія	4	залік
ВП 2.10	Теорія та практика регулювання психічного стану	4	залік
Загальний обсяг вибіркового компонента циклу професійної підготовки		8	
Загальний обсяг вибіркового компонента		11	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		43	

Наукова складова ОНП

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Наукова складова освітньо-наукової програми містить перелік видів наукової роботи аспіранта та форми контролю (звітування). Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, погоджується здобувачем з його науковим керівником, гарантом освітньо-наукової програми, затверджується вченою радою факультету психології та є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Рік підготовки	Зміст наукової роботи аспіранта (вид роботи)	Форма звітності, форма контролю
1 рік	Затвердження теми наукового дослідження. Збір і опрацювання наукової та емпіричної бази дослідження. Уточнення дослідницьких питань, розробка дослідницького дизайну (визначення методології та методів, типу дослідження). Проведення початкового етапу дослідження. Робота над початковими фрагментами тексту теоретичного та методичного розділів. Підготовка однієї статті.	До 28.11. рішеннями кафедри та вченої ради факультету. Звіт аспіранта про виконання індивідуального плану роботи на засіданнях кафедри та вченої ради факультету.
2 рік	Робота з науковою та емпіричною базою дослідження, її доповнення новітніми матеріалами. Проведення наступного етапу дослідження (<i>попередній статистичний аналіз отриманих даних, уточнення завдань дослідження</i>). Написання частин тексту дисертації. Підготовка та публікація наукових статей і тез. Участь із доповідями в наукових конференціях та науково-методичних семінарах факультету.	Звіт аспіранта про виконання індивідуального плану роботи на засіданнях кафедри та вченої ради факультету.

3 рік	Робота з науковою та емпіричною базою дослідження, її доповнення новітніми матеріалами. Проведення фінального етапу дослідження. Написання частин тексту дисертації. Підготовка та публікація наукових статей і тез. Участь із доповідями в наукових конференціях та науково-методичних семінарах факультету.	Звіт аспіранта про виконання індивідуального плану роботи на засіданнях кафедри та вченої ради факультету.
4 рік	Завершення роботи з науковою та емпіричною базою дослідження, її доповнення новітніми матеріалами. Завершення статистичного аналізу результатів дослідження. Завершення тексту дисертації. Підготовка та публікація наукових статей і тез. Участь із доповідями в наукових конференціях.. Виступ на розширеному методологічному семінарі кафедри. Підготовка до захисту.	Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Звіт аспіранта про виконання індивідуального плану роботи на засіданнях кафедри та вченої ради факультету.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим для виконання здобувачем ступеня доктора філософії і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи під час щорічного звіту на засіданнях кафедри та вченої ради факультету психології.

Невід'ємною частиною індивідуального плану наукової роботи аспіранта є підготовка та публікація наукових статей (відповідно до дієвого «Порядку присудження наукових ступенів»), апробація матеріалів дисертації на наукових конференціях різного рівня, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах тощо.

Невиконання або порушення строків виконання індивідуального плану роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення рішення про відрахування аспіранта.

Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Стан готовності дисертації до попереднього обговорення визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Оформлення дисертації має відповідати вимогам МОН. Мінімальний обсяг основної частини дисертації (вступ, розділи дисертації, висновки) становить 6,5 авт.аркуша, максимальний – 9 авт.аркушів (1 авт.аркуш дорівнює 40000 знаків, враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами).

3. Структурно-логічна схема ОП

Освітньо-наукова програма містить два цикли – загальної і професійної підготовки. Кожен цикл містить нормативні (обов'язкові) та вибіркові складові, що забезпечує можливість формування індивідуальної навчальної траєкторії аспіранта за навчальними і дослідницькими потребами. До обов'язкових ОК входить асистентська педагогічна практика, спрямована на оволодіння аспірантами сучасними методами, формами та засобами викладання психологічних дисциплін у вищих навчальних закладах. Варіативна частина освітньо-наукової програми включає п'ять дисциплін загальної підготовки, що спрямовані на формування soft skills, з яких аспірант обирає одну, та 11 освітніх компонентів професійної підготовки, з яких аспірант обирає два компоненти, керуючись власними науковими інтересами. Фахові вибіркові дисципліни вивчаються у 3-му семестрі (4 кредити) та 4 семестрі (4 кредити). Також аспірант може обрати для вивчення вибіркові

компоненти з інших освітніх програм, якщо це відповідає напряму його наукових розвідок¹.

Навчальне навантаження аспіранта, зазначене у освітній складовій, включає всі види його роботи (самостійну, аудиторну, індивідуальну тощо) відповідно до навчального плану.

На основі навчального плану освітньо-наукової програми «Психологія» аспірант формує індивідуальний навчальний план, який погоджується з науковим керівником і гарантом освітньо-наукової програми й затверджується Вченою радою факультету психології до 01 грудня першого року навчання.

Форми аудиторної роботи передбачають можливість максимального забезпечення індивідуальних дослідницьких потреб аспіранта. Завдання у межах окремих дисциплін максимально пов'язані з планом і завданнями наукового дослідження аспіранта.

Семестр	Зміст навчальної діяльності: ОК (кількість кредитів)	Всього кредитів
1	ОЗ 1 (5), ОЗ 2 (5), ОП 4 (4)	14
2	ОЗ 2 (5), ОЗ 3 (4), ОП 5 (4)	13
3	ВЗ 1 (3), ВП 2.1-10 (4)	7
4	ВП 2.1-10 (4), ОП 6 (5)	9

---

¹ Закон України "Про вищу освіту" передбачає, що здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу (Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми/ Затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року. К., 2020. –С.17)

		1 рік		2 рік		3 рік	4 рік	
		1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр			
ОБОВ'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ	Цикл загальної підготовки	Іноземна мова для аспірантів						
		Філософські засади та методологія наукового дослідження						
	Цикл професійної підготовки		Підготовка наукових публікацій та презентація результатів	Проведення емпіричного дослідження			Проведення емпіричного дослідження	Обробка та оформлення результатів дослідження
		Дизайн та планування наукового дослідження з психології						
	Основи моделювання структурними рівняннями в психології							
			Асистентська педагогічна практика					
Вибіркові ОК	Загальна підготовка			3 кредити				
	Професійна підготовка				4 кредити			

4. Форми атестації здобувачів вищої освіти

У процесі підготовки докторів філософії використовуються дві форми атестації: проміжна та підсумкова. Відповідно до діючих нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України та Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна підсумкова атестація аспірантів, які завершують навчання за освітньо-науковими програмами доктора філософії, є обов'язковою.

Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану аспіранта за усіма складовими, передбаченими навчальним планом.

Проміжна атестація здобувачів ступеня вищої освіти «Доктор філософії» проводиться відповідно до навчального плану за національною системою оцінювання у формі екзаменів та заліків.

Науково-дослідницька частина, відповідно до навчального плану, передбачає проведення проміжної атестації аспірантів раз на рік. Метою проміжної атестації є контроль за виконанням індивідуального плану реалізації наукового дослідження та дотриманням графіку підготовки результатів науково-дослідницької роботи.

Практична частина, відповідно до навчального плану, передбачає проведення асистентської педагогічної практики на другому році навчання. Метою атестації за практичною складовою є контроль за виконанням індивідуального плану та набуття аспірантом професійних навичок та вмій на посаді викладача. Атестація за

практичним модулем здійснюється на підставі висновків кафедри з проведення захисту результатів асистентської педагогічної практики.

Підсумкова атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

На виконання дисертаційної роботи доктора філософії за спеціальністю покладається основна дослідницька та фахова кваліфікаційна функція, яка виражається у здатності здобувача ступеня доктора філософії вести самостійний науковий пошук, розв'язувати прикладні наукові завдання і здійснювати їхнє наукове узагальнення у вигляді власного внеску у розвиток сучасної психологічної науки і практики. Вона є результатом самостійної наукової роботи аспіранта і має статус інтелектуального продукту на правах рукопису.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та отримання позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Перед захистом дисертаційна робота має бути перевірена на наявність / відсутність академічних збігів і запозичень. Дисертації осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, а також відгуки опонентів оприлюднюються на офіційних веб-сайтах відповідних вищих навчальних закладів (наукових установ) згідно з законодавством.

Заключна атестація аспірантів передбачає присудження наукового ступеня доктор філософії з психології із врученням диплому встановленого зразку.

5. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОЗ1	ОЗ2	ОЗ3	ОП4	ОП5	ОП6
ЗК 1	+		+	+	+	
ЗК 2	+	+	+		+	
ЗК 3	+			+	+	+
ЗК 4			+	+	+	
ЗК5			+	+	+	
СК 1			+	+	+	
СК 2			+	+	+	
СК 3			+	+		
СК 4		+				+
СК 5			+	+	+	+
СК 6		+	+	+	+	+
СК 7				+	+	+
СК8				+	+	
СК9				+	+	

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньої програми

	ОЗ1	ОЗ2	ОЗ3	ОП4	ОП5	ОП6
ПР 1.	+		+	+	+	
ПР 2.	+	+	+	+	+	+
ПР 3.	+		+	+	+	
ПР 4.			+	+	+	
ПР5.			+	+	+	+
ПР6.			+	+	+	
ПР7.				+	+	
ПР8.	+	+	+	+	+	+
ПР9.	+	+	+	+	+	+
ПР10.		+	+			+
ПР11.				+	+	
ПР12.				+	+	